

STÅNGA

Socken i Burs [ting](#) i Burs [setting](#), [Suder treding](#). Skrivs tidigast ca 1235, i den äldsta [taxuslistan](#), som "Stangum" och i den från 1200-talets senare del som "Stanga". Sockennamnet av ordet "stång", kanske i form av en hednisk gudabildsstång. Jmf att platsen för kyrkan varit kultplats under hednisk tid.

Kanske redan under 1000-talets andra hälft har en kyrka uppförts på den forna kultplatsen. Den har under 1100-talets andra hälft ersatts av en romansk stenkyrka med ett absidkor och ett litet torn i väster. *Möjligen* kan [Strelows](#) årtalsangivelse, 1160, ange startpunkten för bygget, vilket bör ha varit färdigt omkring år 1200. Under 1300-talets första hälft revs långhuset och tornet och ett nytt bygge igångsattes under ledning av den anonyme mästaren "Egypticus". Det nya långhuset och tornet stod färdiga mot mitten av århundradet. Långhusportalen som tillkom då är en av öns märkligaste. Triumfkrucifixet är från 1200-talet och dopfunten ett 1100-talsarbete av mästare Hegvald. På 1860-talet revs 1100-talskoret och ett nytt uppfördes, dock i överensstämmelse med det gamla.

Från socknen är fyra domare kända. 1408-1412 var Rodger i Stange tingsdomare i Burs ting, 1485-1487 hade Jacob Österlings samma position, liksom Jon Maldes (Malgers) 1516-1535 och dennes son(?) Laurens Maldes 1538.

Foto Dick Wase

Ca 1270 anges en "Stange" som sjörövare, med flera andra med anknytning till Visby, som angripit köpmän från Gotland. Ättlingar kan vara den Pael Stange som 1446 ankom med baiesalt till Reval och Nikles Stange som 1465 temporärt hade hyrt en bod i "Teatro" i Stralsund.

I [taxuslistorna](#) har socknen en avgift om 4 mark.

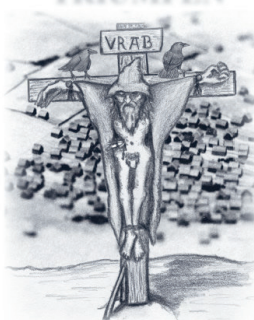
Tillbaka till hemsidan

I skuggan av Triumfen. Den i särklass bästa roman om gotländsk medeltid som har skrivits. Även den mest autentiska medeltidsromanen som skrivits i landet.

Livet på Visborg slott, av Anders R Johansson. Den ultimata boken om den en gång stora och mäktiga borgen i Visbys sydöstra hörn.

I SKUGGAN AV TRIUMFEN

En gotländsk medeltidsroman av:
DICK WASE

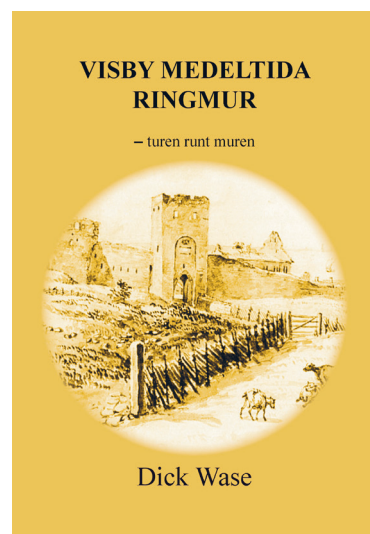

Människornas Visby, den överlägset bästa guiden till Visbys medeltidshistoria.

Prenumerera på den i särklass bästa och mest vetenskapliga gotländska historiska tidskriften. *HAIMDAGAR*.
info@haimdagars.se

1

Visby medeltida ringmur – turen runt muren. Den bästa och mest perfekta skriften för din tur runt Visby ringmur.